

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

رئیس

بهترین

شماره: ۲۸۳/۱۳۶۹۵

تاریخ: ۱۳۹۸/۰۲/۲۵

پیوست:

دییر خانه شورای نگهبان	
۹۸/۱۰۶۱۰۰۴۱	شماره بیت:
۱۳۹۸/۰۲/۲۸	تاریخ بیت:
ساعت ورود:	

حضرت آیت الله احمد جنتی

دییر محترم شورای نگهبان

در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی

ایران لایحه موافقنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین

جمهوری اسلامی ایران و دوکنشین اعظم لوکزامبورگ که به مجلس شورای

اسلامی تقدیم شده بود و در جلسه علنی روز سه‌شنبه سورخ ۱۳۹۸/۰۲/۲۴

مجلس با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، به پیوست ارسال می‌شود.

علی لاریجانی

لایحه موافقنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین جمهوری اسلامی ایران و دوکنشین اعظم لوکزامبورگ

ماده واحده - موافقنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین جمهوری اسلامی ایران و دوکنشین اعظم لوکزامبورگ مشتمل بر یک مقدمه و نوزده ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می‌شود.

تبصره - در اجرای این موافقنامه، رعایت اصول هفتاد و هفتم (۷۷) و یکصد و سی و نهم (۱۳۹) و یکصد و بیست و پنجم (۱۲۵) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، الزامی است.

بسم الله الرحمن الرحيم

موافقنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری بین جمهوری اسلامی ایران و دوکنشین اعظم لوکزامبورگ

مقدمه

جمهوری اسلامی ایران و دوکنشین اعظم لوکزامبورگ (که از این پس «طرفهای متعاهد» نامیده می‌شوند)؛

با تصدیق این که سرمایه‌گذاری برای توسعه پایدار حیاتی است و تفاهم بر این که تشویق سرمایه‌گذاری مستلزم تلاش‌های مشترک سرمایه‌گذاران و هر دو طرف متعاهد، اعم از دولت سرمایه‌پذیر یا دولت مبدأ سرمایه‌گذاران، می‌باشد؛

با تلاش برای تضمین سازگار و تسهیل کننده بودن سرمایه‌گذاری برای حمایت از سلامت، ایمنی و محیط زیست و تشویق و حمایت از حقوق کار به رسمیت شناخته شده داخلی و بین‌المللی؛

با تصدیق اینکه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه‌گذاری منجر به افزایش توانمندی اقتصادی هر دو طرف متعاهد خواهد شد؛

بهتکه

شماره:

۲۸۳/۱۳۶۹۵

تاریخ:

۱۳۹۸/۰۲/۲۵

پوست:

با تلاش برای تشویق سرمایه‌گذاری که موجب توسعه پایدار طرفهای متعاهد می‌شود؛
 با تمایل به ایجاد شرایط مساعد برای سرمایه‌گذاری بیشتر سرمایه‌گذاران هر یک از طرفهای متعاهد در قلمرو طرف متعاهد دیگر؛
 با هدف حفظ توازن کلی حقوق و تعهدات بین سرمایه‌گذاران و دولت سرمایه پذیر؛
 با تصدیق اینکه مفاد این موافقتنامه حق طرفهای متعاهد در وضع مقررات در درون قلمروهای خود و انعطاف آنها در دست یابی به اهداف مشروع مرسوط به سیاستها را حفظ می‌کند؛
 با عزم به پیشگیری و مبارزه با فساد، از جمله رشوه در همکاری بین‌المللی و سرمایه‌گذاری و تشویق مسؤولیت اجتماعی شرکتها؛
 به شرح زیر توافق نمودند:

ماده ۱- تعاریف

از نظر این موافقتنامه معانی اصطلاحات به کار رفته در آن به شرح زیر خواهد بود:

۱- اصطلاح «شرکت» به معنی هر موجودیت تأسیس شده یا سازماندهی شده به موجب قانون حاکم طرفهای متعاهد، اعم از اینکه مالکیت یا کنترل آن خصوصی یا دولتی باشد، از جمله بنگاه اقتصادی، مشارکت، مالکیت انحصاری، انجمن، شرکت سهامی از جمله شرکت مشترک، یا سازمانی مشابه، و شعبه یا دفتر نمایندگی هر موجودیت مزبور

۲- اصطلاح «سرمایه‌گذاری» عبارت از هر نوع مال یا دارایی از جمله موارد زیر است که توسط سرمایه‌گذاران یکی از طرفهای متعاهد در قلمرو و طبق قوانین و مقررات طرف متعاهد دیگر (که از این پس طرف متعاهد سرمایه پذیر خوانده می‌شود) به کار گرفته شود، که ویژگی‌های یک سرمایه‌گذاری، شامل یک دوره معین و سایر ویژگی‌ها از قبیل تعهد سرمایه یا سایر منابع، پیش‌بینی فایده یا سود، یا پذیرش خطر (ریسک) را دارا باشد:

(الف) شرکت؛

بهترین

شماره:

۲۸۳/۱۳۶۹۵

تاریخ:

۱۳۹۸/۰۲/۲۵

پویت:

- ب) اموال منتقل و غیر منتقل و حقوق مربوط به آنها؛
- پ) سهام، سهم الشرکه و دیگر اقسام مشارکت در یک شرکت؛
- ت) اوراق بهادر، اوراق قرضه و سایر اقسام اسناد بدھیهای یک شرکت؛
- ث) پول و یا هرگونه مطالبات قابل وصول؛
- ج) حقوق مالکیت معنوی و صنعتی از قبیل حق اختراع، حق اختراع با مدت محدود، طرحها یا نمونه‌های صنعتی، علامه و اسمی تجاری، دانش فنی و حسن شهرت تجاری؛
- چ) وام به یک شرکت؛
- ح) هر نوع منفعت دیگر در یک شرکت؛
- خ) حقوق اعطای شده بهموجب قانون داخلی یا طبق قرارداد، از جمله اکشاف، آماده سازی، استخراج یا بهره برداری از منابع طبیعی، قرارداد آماده سازی کامل، ساخت و ساز، تولید، یا قرارداد تقسیم درآمد، یا سایر قراردادهای مشابه؛
- د) ادعاهای نسبت به پول یا ادعاهای مربوط به اجراء بهموجب قرارداد؛
- ۳- اصطلاح «سرمایه‌گذاران» عبارت از اشخاص زیر است که در چهارچوب این موافقنامه در قلمرو طرف متعاهد دیگر سرمایه‌گذاری می‌کنند:
- الف) اشخاص حقیقی که بهموجب قوانین هر یک از طرفهای متعاهد اتباع آن طرف متعاهد بهشمار آیند و تابعیت طرف متعاهد سرمایه‌پذیر را دارا نباشند.
- ب) اشخاص حقوقی هر یک از طرفهای متعاهد که بهموجب قوانین همان طرف متعاهد تأسیس شده و مرکز اداره یا مرکز اصلی فعالیتهای اقتصادی آنها در قلمرو طرف متعاهد مذبور قرار داشته باشد.
- ۴- اصطلاح «عواید» به معنی وجوهی است که به‌طور قانونی از سرمایه‌گذاری یا سرمایه‌گذاری مجدد حاصل شده باشد از جمله سود حاصل از سرمایه‌گذاری، سود سهام، کارمزد و حق الامتیاز، عایدات سرمایه‌ای، هزینه مالی، پرداخت‌های مربوط به حقوق مالکیت معنوی ناشی از سرمایه‌گذاری، پرداخت‌های غیرنقدی و سایر درآمدهای قانونی. عوایدی که در چهارچوب این موافقنامه سرمایه‌گذاری می‌شوند مانند سرمایه‌گذاری رفتار خواهد شد. هر تغییر در شکل دارائی‌هایی که سرمایه‌گذاری یا سرمایه‌گذاری مجدد می‌شوند شرایط آنها

بهترین

شماره:

۲۸۳/۱۳۶۹۵

تاریخ:

۱۳۹۸/۰۲/۲۵

پویت:

به عنوان سرمایه‌گذاری را تغییر نخواهد داد مشروط به اینکه توسط مقام صلاحیتدار طرف متعاهد سرمایه پذیر به تصویب رسیده باشند.

۵- اصطلاح «ارزی که آزادانه قابل تبدیل باشد» به معنی هر نوع ارزی است که به گونه تعیین شده در اساسنامه صندوق بین المللی پول، آزادانه قابل استفاده است.

۶- اصطلاح «قانون محیط زیستی» به معنی هر قانون یا مفاد مربوط به آن است، که هدف اولیه آن حفاظت از محیط زیست، یا پیش‌گیری از خطری نسبت به حیات یا سلامتی انسان، حیوان، یا گیاه، از طریق زیر می‌باشد:
 الف) پیش‌گیری، رفع یا کنترل آزادسازی، تخلیه یا انتشار مواد آلوده‌کننده یا آلاینده‌های محیط زیست؛

ب) کنترل مواد شیمیایی، مواد و پسماندهای خطرناک یا سمی برای محیط زیست و انتشار اطلاعات مربوط به آنها؛

پ) حفاظت یا نگهداری از گیاهان یا جانوران وحشی، از جمله انواع در معرض خطر، زیستگاه آنها و به خصوص مناطق حفاظت شده طبیعی در قلمرو طرف متعاهد؛

۷- اصطلاح «قانون کار» به معنی قانون جمهوری اسلامی ایران یا دوکنشین اعظم لوکزامبورگ یا مفاد مربوط به آن، همچنین حقوق بین‌الملل کار‌شناسایی شده توسط طرفهای متعاهد خواهد بود.

۸- اصطلاح «دلایل احتیاطی» شامل حفظ ایمنی، صحت، یکپارچگی، یا مسؤولیت مالی مؤسسات مالی خاص همچنین حفظ ایمنی و یکپارچگی عملیاتی و مالی پرداخت و نظامهای تهاتری می‌باشد.

۹- اصطلاح «قلمرو» به معنی مناطقی است که حسب مورد تحت حاکمیت یا صلاحیت هریک از طرفهای متعاهد قرار دارد و شامل مناطق دریایی آنها می‌شود.

۱۰- اصطلاح «اقدام» شامل قانون، مقرره، قاعده، رویه‌ها، رأی، عمل اجرایی، الزام، رفتار یا هر شکل دیگری از اقدام توسط یک طرف متعاهد می‌باشد.

بهترین

شماره: ۲۸۳/۱۳۶۹۵

تاریخ: ۱۳۹۸/۰۲/۲۵

پیوست:

ماده ۲ - دامنه شمول

۱- این موافقنامه در مورد سرمایه‌گذاری‌های سرمایه‌گذاران یک طرف متعاهد در قلمرو طرف متعاهد دیگر اعم از اینکه پیش یا پس از لازم‌الاجراء شدن این موافقنامه طبق قانون حاکم طرف متعاهد سرمایه پذیر انجام شده باشند، اعمال خواهد شد.

۲- در مورد جمهوری اسلامی ایران، این موافقنامه تنها در مورد سرمایه‌گذاری‌های اعمال می‌شود که به تصویب سازمان سرمایه‌گذاری و کمکهای اقتصادی فنی ایران یا هر مرجع دیگری که جایگزین آن گردد، رسیده باشد.

۳- برای اطمینان بیشتر، این موافقنامه فقط حمایت پس از تأسیس را فراهم خواهد نمود و دوره پیش از تأسیس یا امور مربوط به دسترسی به بازار را تحت پوشش قرار نمی‌دهد.

۴- مفاد این موافقنامه در مورد موضوعات مالیاتی اعمال نخواهد شد.

۵- هیچیک از مفاد این موافقنامه در مورد اقداماتی که به دلیل احتیاطی توسط هر طرف متعاهد در مورد بخش مالی، طبق قانون آن اتخاذ شده است، از جمله اقداماتی که هدف آنها حمایت از سرمایه‌گذاران، سپرده‌گذاران، بیمه‌شوندگان یا متولیان، یا برای محافظت از یکپارچگی و ثبات نظام مالی می‌باشد، اعمال نخواهد شد.

۶- این موافقنامه بدون لطمہ به تعهدات طرفهای متعاهد ناشی از عضویت یا مشارکت آنها در هر اتحادیه گمرکی، اتحادیه اقتصادی، موافقنامه یکپارچه‌سازی اقتصادی منطقه‌ای، یا موافقنامه بین‌المللی مشابه فعلی یا آتی مانند اتحادیه اروپا اعمال خواهد شد. درنتیجه مفاد این موافقنامه نمی‌تواند به صورت کلی یا جزیی به نحوی استناد یا تفسیر شود که تعهدات طرفها ناشی از چنین عضویت یا مشارکتی را بی اعتبار، اصلاح یا به نحو دیگری تحت تأثیر قرار دهد.

ماده ۳ - تشویق سرمایه‌گذاری

۱- هر یک از طرفهای متعاهد اتباع خود را به سرمایه‌گذاری در قلمرو طرف متعاهد دیگر تشویق خواهد کرد.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

رئیس

باست

شماره: ۲۸۳/۱۲۶۹۵

تاریخ: ۱۳۹۸/۰۲/۲۵

پیغام:

۲- هر یک از طرفهای متعاهد در حدود قوانین و مقررات خود زمینه مناسب را جهت جلب سرمایه‌گذاری اتباع طرف متعاهد دیگر در قلمرو خود فراهم خواهد آورد.

ماده ۴- پذیرش سرمایه‌گذاری

۱- هر یک از طرفهای متعاهد طبق قوانین و مقررات خود نسبت به پذیرش سرمایه‌گذاری اشخاص حقیقی و حقوقی طرف متعاهد دیگر در قلمرو خود اقدام خواهد کرد.

۲- هر یک از طرفهای متعاهد پس از پذیرش سرمایه‌گذاری، کلیه مجوزهایی را که طبق قوانین و مقررات آن جهت تحقق سرمایه‌گذاری مزبور لازم است اعطاء خواهد کرد.

ماده ۵- حمایت از سرمایه‌گذاری

۱- هر طرف متعاهد نسبت به سرمایه‌گذاری‌های سرمایه‌گذاران طرف متعاهد دیگر و سرمایه‌گذاران در رابطه با سرمایه‌گذاری‌های آنها، رفتار منصفانه و حمایت و امنیت کامل را طبق بندهای (۲) الی (۴) اعمال خواهد کرد.

۲- نقض تعهد رفتار منصفانه موضوع بند (۱)، تنها در صورتی ممکن است محقق شود که اقدام یا مجموعه‌ای از اقدامات موجب موارد زیر شود:

الف) استنکاف از احراق حق در رسیدگی‌های کیفری، مدنی یا اداری؛
ب) نقض بنیادین فرآیند قانونی، از جمله نقض بنیادین شفافیت در رسیدگی‌های قضائی و اداری؛

پ) رفتار خودسرانه آشکار؛ یا
ت) تبعیض هدفمند بر مبنای تابعیت.

۳- برای اطمینان بیشتر، حمایت و امنیت کامل به معنی تعهدات طرف متعاهد در رابطه با امنیت فیزیکی سرمایه‌گذاران و سرمایه‌گذاری‌ها می‌باشد.

۴- تعیین اینکه نقض مفاد دیگری از این موافقتنامه یا یک موافقتنامه بین‌المللی جداگانه صورت پذیرفته است، به معنی احراز نقض این ماده نمی‌باشد.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس ای اسلام

پیش

بایت

شماره:

۲۸۳/۱۳۶۹۵

تاریخ:

۱۳۹۸/۰۲/۲۵

پوست:

ماده ۶- رفتار ملی و رفتار ملل کامله الوداد

۱- هر طرف متعاهد نسبت به سرمایه‌گذاران ظرف متعاهد دیگر و سرمایه‌گذاری‌های آنها رفتاری را اعمال خواهد کرد که در شرایط قابل مقایسه نسبت سرمایه‌گذاران خود و سرمایه‌گذاری‌های آنها در رابطه با مدیریت، اجراء، عملیات، حفظ، استفاده، بهره‌مندی و فروش یا سایر اقسام واگذاری سرمایه‌گذاری‌ها در قلمرو خود نامساعدتر نباشد.

۲- هر طرف متعاهد نسبت به سرمایه‌گذاران طرف متعاهد دیگر و سرمایه‌گذاری‌های آنها رفتاری را اعمال خواهد کرد که در شرایط قابل مقایسه نسبت به سرمایه‌گذاران هر دولت ثالث یا سرمایه‌گذاری‌های آنها در رابطه با مدیریت، اجراء، عملیات، حفظ، استفاده، بهره‌مندی و فروش یا سایر اقسام واگذاری سرمایه‌گذاری‌ها در قلمرو خود نامساعدتر نباشد.

۳- برای اطمینان بیشتر، تعیین اینکه آیا یک سرمایه‌گذاری یا یک سرمایه‌گذار از نظر بندهای (۱) و (۲) این ماده در شرایط قابل مقایسه قرار دارد یا ندارد، بر اساس ارزیابی مجموع شرایط مرتبط با سرمایه‌گذار یا سرمایه‌گذاری از جمله موارد زیر انجام خواهد پذیرفت:

الف) تأثیر سرمایه‌گذاری بر موارد زیر:

(۱) جامعه محلی که سرمایه‌گذاری در آنجا واقع شده است؛

(۲) محیط زیست، از جمله اثری که مربوط به اثر فزاینده ناشی از تمام

سرمایه‌گذاری‌ها در یک حوزه صلاحیت قضایی می‌شود؛

ب) ماهیت اقدام از جمله ماهیت، هدف، مدت و مبنای منطقی آن؛ و

پ) مقرراتی که نسبت به سرمایه‌گذاری‌ها یا سرمایه‌گذاران اعمال می‌گردد.

۴- اقدام یک طرف متعاهد که با سرمایه‌گذاران طرف متعاهد دیگر یا

سرمایه‌گذاری‌های آنها نامساعدتر از موارد زیر رفتار می‌کند:

الف) سرمایه‌گذاران خود یا سرمایه‌گذاری‌های آنها، ناسازگار با بند (۱)

این ماده نمی‌باشد؛ یا

ب) سرمایه‌گذاران دولت دیگر یا سرمایه‌گذاری‌های آنها، ناسازگار با بند

(۲) این ماده نمی‌باشد؛

بهشت

شماره: ۲۸۳/۱۳۶۹۵

تاریخ: ۱۳۹۸/۰۲/۲۵

پیوست:

مشروط بر این که اقدام مذکور در پرتو هدف عمومی مشروعی که به صراحة یا در واقع برمبنای تابعیت سرمایه‌گذار یا تابعیت مالک سرمایه‌گذاری نباشد از جمله حمایت از سلامتی، ایمنی، محیط زیست و حقوق کار به رسمیت شناخته داخلی و بین‌المللی یا محور رشو و فساد توسط یک طرف متعاهد وضع و اجراء شده باشد و ارتباط منطقی با هدف بیان شده داشته باشد.

۵- بند (۲) این ماده در موارد زیر اعمال نخواهد شد:

الف) رفتار یک طرف متعاهد بهموجب هر موافقتنامه دوچاره یا چند جانبه بین‌المللی که پیش از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این موافقتنامه توسط آن طرف متعاهد به امضاء رسیده یا لازم‌الاجراء شده است؛

ب) رفتار یک طرف متعاهد براساس:

(۱) موافقتنامه دوچاره یا چند جانبه بین‌المللی که تأسیس‌کننده، تقویت‌کننده یا توسعه بخش منطقه آزاد تجاری، اتحادیه گمرکی، بازار مشترک، تعهد به یکپارچه سازی بازار کار یا موافقتنامه مشابه بین‌المللی باشد یا؛

(۲) قرارداد سرمایه‌گذاری که به منظور تشویق سرمایه‌گذاری سرمایه‌گذار بین دولت سرمایه‌پذیر و سرمایه‌گذار مزبور منعقد شده یا؛

پ) برای اجتناب از هرگونه تردید، هر یک از مفاد ماده (۱۶) این موافقتنامه.

۶- مفاد بندهای (۱) و (۲) این ماده در موارد زیر اعمال نخواهد شد:

الف) تدارکات دولتی؛ و

ب) یارانه‌ها یا کمک‌های بلا عوض ارائه شده توسط یک طرف متعاهد، از جمله وامهای تضمینی دولت، ضمانتها و بیمه

ماده ۷- مصادره و جبران خسارت

۱- هیچیک از طرفهای متعاهد، نمی‌تواند سرمایه‌گذاری را جز در موارد زیر، ملی یا مصادره نماید یا تحت تدبیر با اثر مشابه (که از این پس «مصادره» نامیده می‌شوند) قرار دهد:

الف) برای هدف عمومی؛

ب) به روش غیر تبعیض‌آمیز؛

پ) طبق فرآیند قانونی؛ و

بهتکه

شماره: ۲۸۳/۱۳۶۹۵

تاریخ: ۱۳۹۸/۰۲/۲۵

پیوست:

ت) در ازای پرداخت سریع، مؤثر و مناسب غرامت.

۲- میزان غرامت برابر با ارزش عادلانه بازار سرمایه‌گذاری بلا فاصله پیش از وقوع ملی شدن، ضبط یا مصادره خواهد بود. شاخص ارزشیابی شامل میزان سرمایه‌ی سرمایه‌گذاری شده، استهلاک، مدت زمانی که شرکت فعال بوده، سابقه سوددهی، میزان سرمایه‌ی بازگردانده شده، ارزش جایگزینی و سایر عوامل مرتبط خواهد بود. غرامت شامل خساراتی که عملاً واقع نشده یا منافع احتمالی، نمی‌شود.

۳- غرامت همچنین شامل هزینه مالی به نرخ معمول تجاری از تاریخ مصادره تا تاریخ پرداخت خواهد شد و به منظور مؤثر بودن برای سرمایه‌گذار، بدون تأخیر با ارزی که آزادانه قابل تبدیل باشد پرداخت خواهد شد و قابل انتقال خواهد بود.

۴- سرمایه‌گذار متأثر شده، طبق قانون طرف متعاهد مصادره کننده، حق بررسی فوری ادعا و ارزشیابی سرمایه‌گذاری خود را توسط یک مقام قضایی یا مقام مستقل دیگر آن طرف متعاهد، طبق اصول تعیین شده در این ماده خواهد داشت.

۵- تعیین این که اقدام یا مجموعه‌ای از اقدامات طرف متعاهد، اقدامات با اثر مشابه مصادره یا ملی شدن تلقی می‌شود یا نمی‌شود، مستلزم تحقیق مورد به مورد و مبنی بر واقعیت است که موارد زیر را در نظر می‌گیرد:

الف) اثر اقتصادی اقدام یا مجموعه‌ای از اقدامات، اگرچه این واقعیت که اقدام یا مجموعه‌ای از اقدامات طرف متعاهد اثر نامطلوب بر ارزش اقتصادی سرمایه‌گذاری داشته است، سبب نمی‌گردد که اقدام یا مجموعه‌ای از اقدامات مزبور، اقدامات دارای اثر مشابه با مصادره یا ملی شدن تلقی گردد؛

ب) تاحدی که اقدام یا مجموعه اقدامات، با انتظارات صریح، منطقی و مربوط به سرمایه‌گذاری که ناشی از تعهد مستقیم و ویژه الزام‌آور، صریح و مکتوب قبلی طرف متعاهد نسبت به سرمایه‌گذار است، تداخل نماید؛ و

پ) خصوصیت اقدام یا مجموعه‌ای از اقدامات، از جمله ماهیت، هدف، مدت و مبنای منطقی آنها

۶- تدبیر غیر تبعیض‌آمیز طرف متعاهد که با هدف حمایت از اهداف مشروع رفاه عمومی، مانند سلامت، ایمنی و محیط‌زیست طراحی و اعمال شده‌اند، به جز در شرایط نادری که این اقدام یا مجموعه‌ای از اقدامات با توجه به اهداف

بهترین

شماره:

۲۸۳/۱۳۶۹۵

تاریخ:

۱۳۹۸/۰۲/۲۵

پیوست:

آنها، آن چنان شدید هستند که به طور متعارف نمی‌توانند به نحوی تعبیر شوند که با حسن نیت اتخاذ و اعمال شده باشند، به عنوان اقدامات دارای اثر مشابه با مصادره یا ملی شدن، تلقی نمی‌شوند.

۷- مفاد این ماده در مورد صدور مجوزهای الزامی اعطاء شده در رابطه با حقوق مالکیت معنوی یا لغو، محدودیت یا ایجاد حقوق مالکیت معنوی، تا حدی که صدور، لغو، محدودیت یا ایجاد حقوق مزبور سازگار با موارد زیر باشد، اعمال نخواهد شد: (۱) در مورد جمهوری اسلامی ایران با قانون ملی حاکم آن (۲) در مورد دوک نشین اعظم لوکزامبورگ، با موافقنامه‌های بین‌المللی حاکم در زمینه مالکیت معنوی

۸- یک اقدام عمومی تنها به این دلیل که سبب تحمیل هزینه‌هایی بر قرض‌گیرنده می‌گردد که موجب قصور وی در پرداخت بدهی می‌شود، مصادره استناد قرضه یا وام تحت پوشش این موافقنامه، تلقی نخواهد شد.

ماده ۸- زیانها

۱- سرمایه‌گذاران هر یک از طرفهای متعاهد که سرمایه‌گذاری‌های آنها به علت مخاصمه مسلحانه، آشوب داخلی، حالت اضطراری یا بلای طبیعی در قلمرو طرف متعاهد دیگر چار خسارت شود، از رفتاری که نسبت به رفتار طرف متعاهد دیگر با سرمایه‌گذاران خود یا سرمایه‌گذاران هر کشور ثالث نامساعدتر نباشد، هر کدام که برای سرمایه‌گذار مورد نظر در خصوص اعاده، جبران خسارت، پرداخت غرامت یا طریق دیگر حل و فصل مساعدتر باشد، برخوردار خواهد بود.

۲- صرفنظر از بند (۱) فوق، اگر سرمایه‌گذار یک طرف متعاهد در وضعیت‌های موضوع بند (۱) در قلمرو طرف متعاهد سرمایه پذیر متحمل خسارتی شود که ناشی از موارد زیر باشد:

الف) ضبط سرمایه‌گذاری او یا قسمتی از آن توسط نیروها یا مقامات طرف

متعاهد اخیر الذکر؛ یا

ب) تخریب سرمایه‌گذاری او یا قسمتی از آن توسط نیروها یا مقامات طرف

متعاهد اخیر الذکر، که ناشی از ضرورت موقعیت نباشد،

سرمایه‌گذار، مشمول اعاده مال یا پرداخت خسارت از سوی طرف متعاهد اخیر الذکر خواهد شد که در هر صورت سریع، مناسب و مؤثر خواهد بود و بدون تأخیر غیرموجه پرداخت خواهد شد.

ماده ۹- بازگشت و انتقال سرمایه

۱- هر طرف متعاهد طبق قوانین و مقررات خود به سرمایه‌گذاران طرف متعاهد دیگر در مورد انتقال آزاد پرداختهای آنها در ارتباط با سرمایه‌گذاری‌ها اطمینان خواهد داد. این انتقالات، هرچند نه به طور انحصاری، به ویژه شامل موارد زیر خواهد بود:

الف) عواید؛

ب) کارمزد و سایر درآمدهای جاری حاصل از سرمایه‌گذاری؛

پ) عواید حاصل از فروش یا تصفیه تمام یا قسمتی از سرمایه‌گذاری از

جمله فروش سهام؛

ت) مبالغ مورد نیاز برای پرداخت هزینه‌هایی که ناشی از عملیات سرمایه‌گذاری می‌باشند بازپرداخت وام، پرداخت اعتبار اسنادی واردات، پیش پرداخت یا سایر هزینه‌های مشابه؛

ث) خسارت قبل پرداخت بر اساس ماده (۷) و ماده (۸)؛

ج) درآمدهای هزینه نشده و سایر حق‌الرحمه‌های کارکنان شاغل خارجی در ارتباط با یک سرمایه‌گذاری، که در مورد جمهوری اسلامی ایران، پروانه کار مرتبط با آن سرمایه‌گذاری در قلمرو دولت سرمایه‌پذیر را دارا باشند؛ و

چ) سرمایه اولیه و وجوده اضافی برای تأسیس، نگهداری، توسعه یا افزایش سرمایه‌گذاری

۲- هر طرف متعاهد به علاوه اطمینان خواهد داد که انتقالات موضوع بند

(۱) این ماده بدون هیچ‌گونه محدودیت به ارزی که آزادانه قابل تبدیل باشد و به نرخ تسعیر جاری حاکم در تاریخ انتقال به ارزی که قرار است انتقال یابد، انجام خواهد شد و فوری قابل انتقال خواهد بود.

۲۸۳/۱۳۶۹۵

شماره:

۱۳۹۸/۰۲/۲۵

تاریخ:

پیوست:

۳- در صورت فقدان بازار برای ارز خارجی، نرخ مورد استفاده، نرخ تبدیل برای تبدیل ارزها به حق برداشت ویژه است که یک روز پیش از تاریخ انتقال معتبر باشد.

۴- در صورت تأخیر در انتقال توسط دولت سرمایه پذیر، انتقال شامل هزینه‌های مالی محاسبه شده طبق رویه بانکی بین‌المللی برای واحد پول مورد نظر از تاریخی که انتقال درخواست شده است تا تاریخ انتقال واقعی نیز خواهد بود و توسط دولت سرمایه پذیر تقبل خواهد شد.

۵- صرفنظر از بندهای فوق این ماده، هیچ چیز در این ماده به نحوی تفسیر نخواهد شد که مانع یک طرف متعاهد در اعمال عادلانه و غیر تبعیض آمیز قوانین خود در ارتباط با موارد زیر شود:

الف) ورشکستگی، عسر و حرج یا حمایت از حقوق بستانکاران؛

ب) صدور، مبادله یا معامله اوراق بهادر؛

پ) تخلفات جزایی یا کیفری؛

ت) گزارش دهی مالی یا حفظ سوابق انتقالات هرگاه برای کمک به مراجع نظارتی مالی یا مجری قانون ضروری باشد؛

ث) تأمین اجتماعی، بازنیستگی عمومی و برنامه‌های پس انداز اجباری؛ یا

ج) اطمینان از اجرای احکام در رسیدگی‌های قضایی

ماده ۱۰- منع برخورداری از منافع

۱- منافع این موافقنامه نسبت به سرمایه‌گذار دولت مبدأ که شرکت دولت مبدأ است و سرمایه‌گذاری‌های آن سرمایه‌گذار در صورتی منع خواهد شد که اشخاص حقیقی یا شرکتهای یک طرف غیر متعاهد، مالک یا کنترل کننده شرکت مزبور یا بخشی از آن باشند و دولت سرمایه پذیر:

الف) با طرف غیر متعاهد روابط سیاسی نداشته باشد؛ یا

ب) در مورد طرف غیر متعاهد یا شخص حقیقی یا شرکت طرف غیر متعاهد اقداماتی را اتخاذ یا برقرار نماید که معاملات با چنین شخص حقیقی یا شرکتی را منع کند یا چنانچه منافع این موافقنامه به سرمایه‌گذار مزبور یا سرمایه‌گذاری‌های آن داده شود، نقض یا نادیده گرفتن اقدامات مذکور باشد.

-۲- منافع این موافقنامه نسبت به سرمایه‌گذار دولت مبدأ که شرکت دولت مبدأ است و سرمایه‌گذاری‌های آن سرمایه‌گذار چنانچه اشخاص حقیقی یا شرکت‌های دولت سرمایه پذیر مالک یا کنترل کننده شرکت یا بخشی از آن باشد، منع خواهد شد.

-۳- برای اجتناب از هر گونه تردید، منافع این موافقنامه اگر پیش شرط‌های وضع شده در بند (۱) در زمان ارجاع دعوا براساس بخش (ت) ماده (۱۶) تأمین شده باشد، منع خواهد شد.

ماده ۱۱- حقوق محیط زیست و کار و سایر استانداردها

۱- طرفهای متعاهد تصدیق می‌نمایند که تشویق سرمایه‌گذاری‌ها از طریق نادیده گرفتن اقدامات مربوط به کار، بهداشت عمومی، اینمی یا محیط زیست صحیح نمی‌باشد. آنها صرفنظر کردن یا به‌گونه دیگری عدول از، یا پیشنهاد صرفنظر کردن یا به‌گونه دیگری عدول از چنین اقداماتی را به عنوان تشویق برای تأسیس، تحصیل، توسعه یا نگهداری سرمایه‌گذاری در قلمرو خود، مورد استفاده قرار نخواهند داد.

-۲- با تصدیق حق هر طرف متعاهد در وضع نمودن سطح حفاظت از محیط زیست و اولویت‌ها و سیاست‌های توسعه پایدار خود، و اتخاذ یا اصلاح قوانین و مقررات زیست محیطی خود، هر طرف متعاهد اطمینان خواهد داد که قوانین و مقررات آن سطوح مناسبی از حفاظت از محیط زیست را تأمین می‌نماید و تلاش خواهد نمود کماکان آن قوانین و مقررات را بهبود بخشد.

-۳- سرمایه‌گذاران و سرمایه‌گذاری‌ها باید استانداردهای ملی و بین‌المللی مورد قبول در مورد اداره شرکتها برای بخش مورد نظر بهویژه در زمینه شفافیت و امور حسابداری را اعمال نمایند. سرمایه‌گذاران و سرمایه‌گذاری‌های آنها باید تلاش نمایند حداقل کمک را برای توسعه پایدار دولت سرمایه پذیر و جامعه محلی از طریق سطوح مناسبی از رویه‌های مسؤولیت اجتماعی به عمل آورند.

ماده ۱۲- جانشینی

هرگاه یکی از طرفهای متعاهد یا مؤسسه تعیین شده توسط آن به‌موجب یک تعهد پرداخت غرامت، تضمین یا قرارداد بیمه که در خصوص یک سرمایه‌گذاری

۲۸۳/۱۳۶۹۵

شماره:

۱۳۹۸/۰۲/۲۵

تاریخ:

پیوست:

انجام شده توسط یکی از سرمایه‌گذاران آن در قلمرو طرف متعاهد دیگر منعقد کرده است، پرداختی انجام داده باشد:

- ۱- طرف متعاهد دیگر جانشینی یا انتقال هر حق یا عنوان یا واگذاری هر ادعا در ارتباط با سرمایه‌گذاری را معتبر خواهد دانست؛
- ۲- طرف متعاهد یا مؤسسه متعلق به آن حق اعمال حق جانشینی یا واگذارشده یا ادعا را به همان میزان حق یا ادعای اولیه سرمایه‌گذار خواهد داشت؛
- ۳- این حقوق می‌تواند توسط طرف متعاهد یا مؤسسه متعلق به آن، یا اگر طرف متعاهد یا مؤسسه متعلق به آن اجازه دهد، توسط سرمایه‌گذار اعمال شود؛
- ۴- اختلافات بین جانشین و طرف متعاهد سرمایه پذیر طبق ماده (۱۶) این موافقتنامه حل و فصل خواهد شد.

ماده ۱۳- استثنای عمومی

- ۱- با رعایت این الزام که اقدامات زیر به نحوی اعمال نشوند که موجب تبعیض خودسرانه یا غیرقابل توجیه بین سرمایه‌گذاری‌ها یا سرمایه‌گذاران شود، هیچ یک از مفاد این موافقتنامه به‌گونه‌ای تغییر نخواهد شد که مانع یک طرف متعاهد برای اتخاذ یا انجام اقدامات ضروری برای موارد زیر شود:
  - الف) حمایت از امنیت یا اخلاق عومومی یا حفظ نظم عومومی؛
  - ب) حمایت از حیات یا سلامت انسان، حیوان یا گیاه؛
  - پ) تضمین رعایت قوانین و مقررات؛ یا
  - ت) حفاظت از منابع طبیعی زنده یا غیرزنده تمام شدنی.
- ۲- هیچیک از مفاد این موافقتنامه مانع طرف متعاهد برای اتخاذ یا حفظ اقدامات متعارف به دلایل احتیاطی از جمله موارد زیر نخواهد شد:
  - الف) حمایت از سرمایه‌گذاران، سپرده‌گذاران، بیمه‌گذاران، بیمه‌گرها همچنین سرمایه‌گذاران بازار مالی یا اشخاصی که یک مؤسسه مالی به آنها تعهد امنی دارد؛
  - ب) حفظ اینمی، صحت و یکپارچگی یا مسؤولیت مالی مؤسسات مالی؛
  - پ) تضمین یکپارچگی و ثبات نظام مالی طرف متعاهد؛ و

جمهوری اسلامی ایران

مجلس ای اسلامی

رئیس

بهترین

شماره: ۲۸۳/۱۳۶۹۵

تاریخ: ۱۳۹۸/۰۲/۲۵

پیوست:

ت) اقدامات عمومی غیر تبعیض‌آمیز که توسط هر نهاد عمومی در پرتو سیاست‌های پولی و اعتباری مربوط یا نرخ تعسیر اتخاذ شده‌اند. این جزء، تعهدات طرف متعاهد به‌موجب ماده (۹) را تحت تأثیر قرار نخواهد داد.

۳- مفاد این موافقتنامه در مورد بیمه سلامت عمومی، اقدامات مالیاتی یا طرح‌های بازنشستگی اعمال نخواهد شد.

۴- طرفهای متعاهد بر حق وضع مقررات در درون قلمروهای خود به منظور دستیابی به اهداف مشروع سیاست‌هایی از قبیل حمایت از بهداشت عمومی، امنیت، اخلاق عمومی یا محیط زیست، حمایت اجتماعی یا حمایت از مصرف‌کننده یا تشویق و حمایت از تنوع فرهنگی تأکید مجدد می‌نمایند.

۵- برای اطمینان بیشتر، مفاد این موافقتنامه به نحوی تفسیر نخواهد شد که یک طرف متعاهد به عنوان یک تعهد، چهارچوب حقوقی و مقرراتی را تغییر نخواهد داد، از جمله به طریقی که ممکن است فعالیت سرمایه‌گذاری‌های تحت پوشش یا انتظار منفعت سرمایه‌گذار را تحت تأثیر منفی قرار دهد.

۶- برای اطمینان بیشتر، هیچ چیز در این موافقتنامه به نحوی تفسیر نخواهد شد که مانع یک طرف متعاهد برای عدم ادامه اعطای یارانه و یا درخواست بازپرداخت آن، یا الزام نمودن طرف متعاهد به جبران خسارت سرمایه‌گذار، در هنگامی شود که چنین اقدامی توسط یکی از مقامات صلاحیت‌دار آن دستور داده شده باشد.

ماده ۱۴- منافع مهم امنیتی

هیچ‌جیک از مفاد این موافقتنامه به نحوی تعبیر نخواهد شد که:

الف) هر طرف متعاهد را ملزم به ارائه یا اجازه دسترسی به هر گونه اطلاعاتی نماید که افشاء آن را بخلاف منافع مهم امنیتی خود می‌داند؛ یا

ب) مانع هر طرف متعاهد برای اتخاذ هر اقدامی شود که آن را برای حمایت

از منافع مهم امنیتی خود در موارد زیر ضروری می‌داند:

۱- قاچاق سلاح، مهمات و تجهیزات جنگی و معاملات سایر کالاهای، مواد، خدمات و فناوری که به‌طور مستقیم یا غیر مستقیم به‌منظور تأمین تأسیسات نظامی یا دیگر تأسیسات امنیتی به کار برده می‌شود؛

جمهوری اسلامی ایران

مجلس ای اسلام

رئیس

بهشت

۲۸۲/۱۲۶۹۵

شماره:

۱۳۹۸/۰۲/۲۵

تاریخ:

پوست:

۲- اقدامات اتخاذ شده در زمان جنگ یا دیگر حالت‌های اضطراری در روابط

بین الملل؛ یا

۳- اجرای سیاست‌های ملی یا موافقتنامه بین‌المللی در ارتباط با عدم
گسترش تسليحات هسته‌ای یا سایر ادوات انفجاری هسته‌ای.

ماده ۱۵- انتشار اطلاعات و شفاقت

۱- هر طرف متعاهد قوانین و مقررات عمومی خود همچنین موافقتنامه‌های بین‌المللی که می‌تواند سرمایه‌گذاری‌های سرمایه‌گذاران طرف متعاهد دیگر در قلمرو طرف متعاهد نخست را تحت تأثیر قرار دهد، متشر یا به نحو دیگری در دسترس عمومی قرار خواهد داد.

۲- هیچیک از مفاد این ماده طرفهای متعاهد را ملزم به ارائه یا اجازه دسترسی به هر گونه اطلاعات محترمانه یا خصوصی از جمله اطلاعات مربوط به سرمایه‌گذاران یا سرمایه‌گذاری‌های به خصوص نخواهد کرد که افشای آن مانع اجرای قانون می‌شود یا برخلاف قوانین داخلی حمایت از محترمانه بودن است یا به منافع مشروع تجاري سرمایه‌گذاران به خصوصی لطمه وارد می‌نماید.

۳- مفاد ماده (۱۶) این موافقتنامه در مورد این ماده اعمال نمی‌شود.

ماده ۱۶- حل و فصل اختلاف‌ها میان یک طرف متعاهد و سرمایه‌گذار

(سرمایه‌گذاران) طرف متعاهد دیگر

الف- مقررات عمومی

۱- در صورت وقوع یک اختلاف سرمایه‌گذاری، خواهان و خوانده باید در صدد باشند ابتدا اختلاف را از طریق مشورت و مذاکره حل و فصل نمایند که می‌تواند شامل استفاده از رویه‌های غیرالزام آور طرف ثالث باشد.

۲- برای اجتناب از تردید، چنانچه سرمایه‌گذار یا سرمایه‌گذار، قانون دولت سرمایه پذیر را نقض کرده باشد، سرمایه‌گذار نمی‌تواند دعوایی را به موجب این موافقتنامه مطرح نماید. دیوان چنانچه این نقض به اندازه کافی جدی یا مهم باشد، دعوای مزبور را رد خواهد نمود. برای اجتناب از هرگونه تردید، نقض‌های زیر همواره برای درخواست رد دعوای به اندازه کافی جدی یا اساسی در نظر گرفته خواهند شد:

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

رئیس

بهترین

۲۸۳/۱۳۶۹۵

شماره:

۱۳۹۸/۰۲/۲۵

تاریخ:

پیش:

الف) کلاهبرداری؛

ب) فرار از مالیات؛

پ) فساد و رشوه؛ یا

ت) انجام سرمایه‌گذاری از طریق ارائه تصویر غلط با کلاهبرداری، پنهان کاری، فساد، یا اقدام منجر به سوء استفاده از رویه.

۳- خواننده می‌تواند به عنوان دفاع، دعوای متقابل، حق تهاصر یا ادعای مشابه دیگر اظهار نماید که خواهان، تعهدات خود بهموجب این موافقتنامه برای رعایت قانون دولت سرمایه‌پذیر را ایفاء ننموده است یا همه اقدامات متعارف را برای کاهش خسارات احتمالی انجام نداده است. برای اجتناب از هر گونه تردید، اگر دیوان دعوا را بهموجب بند (۲) فوق مردود نداند، این نقض‌ها را در زمان ارزیابی ادعا چنانچه توسط خواننده به عنوان دفاع، دعوای متقابل، حق تهاصر یا ادعای مشابه اقامه شده باشد، مورد توجه قرار خواهد داد.

۴- در مورد هر جریان رسیدگی داوری بین‌المللی که بهموجب این موافقتنامه علیه دوک نشین اعظم لوکزامبورگ مطرح شده باشد، قواعد آنسیترال در زمینه شفافیت در داوری مبتنی بر معاهده بین سرمایه‌گذار و دولت اعمال خواهد شد. جمهوری اسلامی ایران اعمال قواعد آنسیترال در زمینه شفافیت در داوری مبتنی بر معاهده بین سرمایه‌گذار و دولت را در مورد هر جریان رسیدگی داوری بین‌المللی که بهموجب این موافقتنامه علیه جمهوری اسلامی ایران مطرح می‌شود، به‌طور مقتضی بررسی خواهد نمود. هیچ‌یک از مفاد این موافقتنامه یا قواعد حاکم داوری مانع از تبادل اطلاعات مربوط به اختلاف بین اتحادیه اروپا و دوک نشین اعظم لوکزامبورگ یا بالعکس نخواهد شد.

ب- مذاکرات

۱- خواهان مکلف است پیش از ارجاع دعوا به داوری بهموجب بخش (ت) ماده (۱۶) این موافقتنامه، درخواست کتبی را برای مشورت یا مذاکره (درخواست مذاکره) برای حل و فصل دوستانه اختلاف به دولت سرمایه‌پذیر ارائه نماید.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

رئیس

بهترین

شماره: ۲۸۳/۱۳۶۹۵

تاریخ: ۱۳۹۸/۰۲/۲۵

پیوست:

۲- بدون لطمہ به بند (۱) این ماده، چنانچه اختلاف یا دعوی مربوط به اقدام مسبب دعوی بهموجب این موافقتنامه، از طریق سایر اقدامات حقوقی یا جریان‌های رسیدگی حقوقی یا دیوان بین المللی دیگر حل و فصل شده باشد، خواهان نمی‌تواند درخواست مذاکره را ارائه نماید.

۳- درخواست مذاکره باید ظرف مدت سه‌سال پس از تاریخی ارائه شود که نقض ادعایی موافقتنامه اتفاق افتداده است. اگر خواهان نتواند ظرف این دوره زمانی درخواست مذاکره را ارائه نماید، چنین تلقی خواهد شد که از حقوق خود برای طرح دعوی صرف‌نظر کرده است و نمی‌تواند دعوی بهموجب این بخش را بهموجب بخش (ت) ماده (۱۶) این موافقتنامه به داوری ارجاع نماید.

۴- به جز در موردی که طرفهای اختلاف به نحو دیگری توافق نموده باشند، محل مذاکرات مکانهای زیر خواهد بود:

(الف) تهران، اگر مذاکرات مربوط به رفتار صورت پذیرفته / اقدامات اتخاذ شده توسط جمهوری اسلامی ایران باشد؛ یا
 (ب) لوکزامبورگ، اگر مذاکرات مربوط به رفتار صورت پذیرفته / اقدامات اتخاذ شده توسط دوک نشین اعظم لوکزامبورگ باشد.

۵- درخواست مذاکره باید شامل موارد زیر باشد:

(الف) اطلاعات زیر:

(۱) نام و نشانی خواهان؛

(۲) ساختار سهامداری خواهان، تعیین مالک ذی نفع نهایی سرمایه‌گذاری مورد نظر و تعیین هر دولت، شخص یا سازمانی که کمک مالی یا هرنوع کمک دیگری به سرمایه‌گذار در ارتباط با دعوی ارائه نموده است یا با ارائه آن موافقت نموده است، یا دارای منفعتی در نتیجه دعوی می‌باشد؛

(۳) مفادی از موافقتنامه که ادعا شده است مورد نقض قرار گرفته‌اند؛

(۴) مبنای حقوقی و پیشینه دعوی، از جمله اقدامات یا رفتار مورد بحث؛ و

(۵) خواسته دعوی و میزان تقریبی خسارت‌های مورد ادعا.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

رئیس

بهمن

۲۸۳/۱۳۶۹۵

شماره:

۱۳۹۸/۰۲/۲۵

تاریخ:

پیوست:

ب) مدرکی که نشان دهد خواهان بر اساس ماده (۱) این موافقنامه سرمایه‌گذار دولت مبدأ است و بر اساس ماده (۱) این موافقنامه اقدام به سرمایه‌گذاری نموده و به الزامات ماده (۲) این موافقنامه عمل شده است.

پ - موافقت هر طرف متعاهد با داوری

۱ - هر طرف متعاهد با ارجاع ادعای نقض تعهدات به موجب مواد (۳) الی (۱۵) به داوری به موجب ماده (۱۶) طبق این موافقنامه موافقت می‌نماید.

۲ - موافقت بر اساس بند (۱) و ارجاع دعوى به داوری به موجب این بخش، الزامات ماده (۲) کنوانسیون سازمان ملل متعدد در خصوص شناسایی و اجرای احکام داوری خارجی (کنوانسیون نیویورک)، که در نیویورک در تاریخ ۱۰ ژوئن ۱۹۵۸ (برابر با ۳ تیر ۱۳۳۷) تنظیم گردید را برای توافق مکتوب برآورده می‌نماید.

ت - ارجاع دعوى به داوری

۱ - خواهان در صورتی می‌تواند دعوى را به داوری ارجاع نماید که، به نحو

جامع:

الف) خواهان با موارد زیر موافقت صریح و کتبی نماید:

(۱) دنبال نمودن دعوى خود در داوری به موجب این ماده؛ و

(۲) این که دولت سرمایه پذیر بر اساس بخش (الف) ماده (۱۶) این موافقنامه در داوری به موجب این بخش، می‌تواند هر دفاع، دعوای مقابل، حق تهاصر یا ادعای مشابه دیگر را ادامه دهد.

ب) خواهان بر اساس بخش (ب) ماده (۱۶) این موافقنامه درخواست مذاکره را ارائه نموده باشد و حداقل ششم ماه از زمان ارائه درخواست مذاکره گذشته باشد و اختلاف طی این مدت به طور دوستانه حل و فصل نشده باشد؛

پ) خواهان یا سرمایه‌گذاری خواهان، حسب مورد، دعوای مطرح نزد موارد زیر را پس گرفته باشند: (۱) دادگاه محلی یا جریان رسیدگی اجرایی در دولت سرمایه پذیر، یا (۲) جریان رسیدگی بر اساس هر شرط داوری قراردادی حاکم که بین خواهان و دولت سرمایه پذیر یا موجودیت مرتبط دولت سرمایه پذیر مورد توافق قرار گرفته است؛ یا (۳) هر جریان رسیدگی داوزی سرمایه‌گذاری که در آن خواهان یا سرمایه‌گذاری خواهان دعوایی را در ارتباط با اقدام مسبب دعوى

شماره: ۲۸۳/۱۳۶۹۵

تاریخ: ۱۳۹۸/۰۲/۲۵

پیت:

به موجب این موافقتنامه مطرح نموده است، چنانچه جریان رسیدگی مزبور پس از ارائه درخواست مذاکره ادامه یابد؛ و

ت) خواهان و سرمایه‌گذاری خواهان از حق خود در خصوص آغاز هر اقدام حقوقی دیگر یا جریان رسیدگی حقوقی یا هر جریان رسیدگی داوری سرمایه‌گذاری در ارتباط با اقدام مسبب دعوی به موجب این موافقتنامه صرفنظر نموده باشد.

جزء‌های (پ) و (ت) فوق نسبت به قرار، راه جبرانی اعلامی یا غیرپولی دیگر اعمال نخواهد شد مشروط برآنکه اقدام مزبور فقط به منظور حفظ حقوق و منافع خواهان یا شرکت طی برگزاری داوری صورت پذیرفته باشد.

۲- دعوی باید ظرف مدت هجده ماه پس از ارائه درخواست مذاکره، به داوری ارجاع گردد. اگر خواهان نتواند ظرف این مدت دعوی را مطرح نماید، چنین تلقی خواهد شد که از حقوق خود برای طرح دعوی صرفنظر کرده است و نمی‌تواند دعواهی را به موجب ماده (۱۶) این موافقتنامه به داوری ارجاع نماید.

۳- خواهان می‌تواند دعوی را به داوری زیر ارجاع نماید:
الف) به موجب قواعد داوری آنسیترال به ترتیبی که مورد اصلاح قرار گرفته؛

یا

ب) هر نهاد داوری دیگری یا به موجب هر قواعد داوری دیگری، اگر خواهان و دولت سرمایه پذیر توافق نمایند.

۴- در صورت هر اختلاف بین مفاد این موافقتنامه و مفاد قواعد حاکم داوری، مفاد این موافقتنامه حاکم خواهد بود.

۵- خواهان همراه با ارجاع دعوی به داوری موارد زیر را ارائه می‌نماید:

الف) مدرک مبنی بر اینکه شروط بند (۱) این ماده انجام شده‌اند؛

ب) نام داوری که خواهان منصوب می‌نماید؛ و

پ) هر تغییر در اطلاعات ارائه شده توسط خواهان در درخواست مذاکره

خود

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

رئیس

بهترین

۲۸۳/۱۳۶۹۵

شماره:

۱۳۹۸/۰۲/۲۵

تاریخ:

پیوست:

ث- انتخاب داوران

۱- جز در صورتی که طرفهای اختلاف به گونه دیگری توافق نموده باشند، داوری متشکل از سه داور خواهد بود، یک داور توسط خواهان منصوب می‌شود و دیگری توسط خوانده و سومی، که سردار خواهد بود، تبعه کشور ثالث خواهد بود که با توافق خواهان و خوانده منصوب می‌شود.

۲- رئیس دیوان بین‌المللی دادگستری مقام ناصب داوری به موجب این بخش خواهد بود. اگر رئیس تبعه هریک از طرفهای متعاهد باشد، یا به نحو دیگری از انجام وظیفه مذکور معذور باشد، از معاون رئیس دعوت می‌شود که انتصابها را انجام دهد. اگر معاون رئیس نیز تبعه هریک از طرفهای متعاهد باشد یا از انجام وظیفه مذکور معذور باشد، از عضو ارشد بعدی دیوان بین‌المللی دادگستری که تبعه هیچیک از طرفهای متعاهد نیست، دعوت خواهد شد انتصابها را انجام دهد.

۳- اگر دیوان ظرف مدت نود روز از تاریخ ارجاع دعوی به داوری به موجب این بخش تشکیل نشود، مقام ناصب به درخواست خواهان یا خوانده، داور یا داورانی که هنوز منصوب نشده اند را منصوب خواهد نمود. خواهان و خوانده حق خود برای انتصاب داوران را طبق بند (۱)، تا وقتی که مقام ناصب این کار را انجام نداده است، از دست نخواهند داد.

۴- داوران منصوب شده به موجب این بخش، باید در حقوق بین‌الملل عمومی، به ویژه حقوق بین‌الملل سرمایه‌گذاری دارای تخصص یا تجربه باشند. مطلوب است آنها تخصص یا تجربه در حل و فصل اختلافات ناشی از موافقتنامه‌های بین‌المللی سرمایه‌گذاری را داشته باشند.

۵- داوران و کارمندان و دستیاران آنها باید مستقل باشند و نباید وابسته یا در خصوص امور سرمایه‌گذاری دستور گیرنده از خواهان یا خوانده یا دولت یک طرف متعاهد باشند. داوران نباید از هیچ سازمان، دولت یا طرف دعوی در خصوص امور مربوط به اختلاف دستور بگیرند. آنها نباید در بررسی هر اختلافی شرکت نمایند که ممکن است به طور مستقیم یا غیر مستقیم تضاد منافع ایجاد نماید. بعلاوه آنها باید از فعالیت به عنوان مشاور یا کارشناس منصوب شده توسط یک طرف یا شاهد در هر اختلاف در حال رسیدگی یا جدید در زمینه حمایت از سرمایه‌گذاری به موجب این موافقتنامه یا هر موافقتنامه دیگر یا قانون محلی امتناع نمایند.

ج- قانون حاکم

۱- دیوان داوری تأسیس شده به موجب این بخش درمورد موضوعات مورد اختلاف طبق موارد زیر تصمیم‌گیری می‌نماید:

(الف) این موافقنامه؛ و

(ب) قواعد حاکم حقوق بین الملل.

۲- تفسیر مشترک طرفهای متعاهد، که از طرق مجاری دیپلماتیک تبادل شده و مفادی از این موافقنامه را تفسیر می‌نماید، برای دیوان لازم الاتع خواهد بود و هر تصمیم یا حکم صادره توسط دیوان باید با آن تفسیر سازگاری داشته باشد.

ج- دعاوی فاقد ماهیت حقوقی آشکار و دعاوی بدون بنای قانونی

۱- بدون لطمه به اختیار دیوان در رسیدگی به اعتراضات دیگر به عنوان موضوع مقدماتی، دیوان به عنوان موضوع مقدماتی به هر اعتراض خوانده مبنی بر اینکه از نظر قانونی، یک دعوای جزء دعاوی نیست که بتوان طبق این موافقنامه درمورد آن حکم صادر کرد، رسیدگی و تصمیم‌گیری می‌نماید.

(الف) چنین اعتراضی باید در اسرع وقت پس از تشکیل دیوان، به دیوان تقدیم شود و در هیچ شرایطی نباید پس از تاریخی باشد که دیوان برای خوانده مشخص می‌نماید لایحه مقابل خود را ارائه نماید(یا، در صورت اصلاح اعلامیه داوری، تاریخی که دیوان برای خوانده مشخص می‌کند پاسخ خود را به اصلاحیه تقدیم نماید).

(ب) به محض دریافت اعتراض به موجب این بند، دیوان هر نوع رسیدگی به ماهیت دعوا را به حالت تعلیق در آورده و برنامه زمان بندی جهت رسیدگی به اعتراض که مناسب با هر برنامه مربوط به بررسی هر موضوع مقدماتی دیگر است را تعیین و در خصوص اعتراض، تصمیم یا حکم را با ذکر دلایل آن صادر می‌نماید.

(پ) در تصمیم‌گیری در زمینه اعتراض به موجب این بند، دیوان واقعیت‌های ادعایی را صحیح تلقی و همچنین می‌تواند هر گونه واقعیت‌های مرتبط را که در اختلاف نیستند، مورد بررسی قرار دهد.

بازگشتن

۲۸۲/۱۲۶۹۵

شماره:

۱۳۹۸/۰۲/۲۵

تاریخ:

پیوست:

ت) صرف طرح یا عدم طرح اعتراض از سوی خواننده بهموجب این بند یا استفاده کردن از رویه رسیدگی سریع مذکور مندرج در بند (۲)، به معنی صرف نظر کردن خواننده از اعتراض به صلاحیت یا هرگونه بحث در مورد ماهیت دعوى نمی‌باشد.

ث) دیوان بهویژه امانه بهطور انحصری، ادعای خواهان را درباره اعتراض ارائه شده خواننده بهموجب این بند ردخواهد نمود، اگر:

(۱) خواهان در دعوى خود به اقدامی از سوی خواننده اعتراض نماید که هنوز اتخاذ نشده باشد؛

(۲) خواهان به رویه قانونگذاری یک اقدام خواننده اعتراض نماید؛

(۳) دعوای خواهان که مربوط به اقدام مسبب دعوى بهموجب این موافقنامه است از طریق دادخواهی‌های حقوقی دیگر، قبلًا حل و فصل شده باشد؛ یا

(۴) خواهان نتواند به شرایط جزء‌های (پ) و (ت) بند (۱) بخش (ت)

ماده (۱۶) این موافقنامه عمل نماید.

۲- چنانچه خواننده ظرف مدت چهل و پنج روز پس از تشکیل دیوان درخواست نماید، دیوان فوری در مورد اعتراض بهموجب بند (۱) و هر اعتراضی مبنی بر این که اختلاف در صلاحیت دیوان نیست یا این که دعوى آشکارا فاقد ماهیت حقوقی است، تصمیم‌گیری می‌نماید. دیوان هر رسیدگی ماهوی را تعلیق خواهد نمود و حداکثر یکصد و هشتاد روز پس از تاریخ درخواست، با ذکر دلایل در خصوص اعتراض(ها) تصمیم‌گیری می‌کند یا حکم صادر می‌نماید. به هر حال اگر طرف اختلاف درخواست استماع نماید، دیوان سی روز دیگر برای صدور حکم یا تصمیم زمان خواهد داشت. علی‌رغم آنکه درخواست استماع صورت پذیرفته باشد یا نباشد، دیوان در صورت وجود یک علت غیر معمول می‌تواند برای یک دوره زمانی کوتاه دیگر که از سی روز بیشتر نخواهد بود، صدور تصمیم یا حکم خود را به تأخیر اندازد.

۳- هر طرف اختلاف هزینه داور انتسابی خود و حضور وی در جریان رسیدگی دیوان را تقبل خواهد کرد. هزینه سردار و همچنین سایر هزینه‌ها به‌طور مساوی توسط طرفهای اختلاف تقبل خواهد شد. به هر حال دیوان می‌تواند در

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

رئیس

بهترین

۲۸۳/۱۳۶۹۵

شماره:

۱۳۹۸/۰۲/۲۵

تاریخ:

پیوست:

حکم خود دستور دهد که سهم بیشتری از هزینه‌ها توسط یکی از دو طرف اختلاف تقبل شود و این حکم برای هر دو طرف اختلاف لازم الاتّباع خواهد بود.

ح- احکام

۱- حکم صادره توسط دیوان فقط بین طرفهای اختلاف در مورد یک موضوع بهخصوص لازم الاتّباع خواهد بود.

۲- هر گونه حکم مربوط به خسارات‌ها باید طبق اصول عمومی شناخته شده بین‌المللی ارزشیابی صادر شود و از جمله تعادل واقعی بین منافع عمومی و منافع اشخاص متأثر، هدف از اقدام، استفاده فعلی و گذشته از اموال، تاریخچه تملک آن، میزان سرمایه گذاری شده، استهلاک، مدت زمانی که شرکت فعال بوده، سابقه سوددهی، میزان سرمایه بازگردانده شده، ارزش جایگزینی و سایر عوامل مرتبط را در نظر بگیرد. غرامت شامل خساراتی که عملاً واقع نشده است یا منافع احتمالی یا غیر واقعی نمی‌شود. غرامت می‌تواند به‌نحوی تنظیم شود که منعکس‌کننده تشديد رفتار یک سرمایه گذار یا رفتاری که در صدد کاهش خسارت‌ها نیست، باشد. دیوان، در صورت مناسب بودن، تصمیم خود برای مقرر نمودن میزان عادلانه خسارات را بر مبنای مقایسه روش‌های متعدد ارزشیابی، قرارخواهد داد.

۳- دیوان نمی‌تواند هیچ‌گونه حکمی در مورد خسارت تنبیه‌ی یا اخلاقی صادر نماید.

۴- چنانچه دیوان بر اساس بند (۳) بخش (الف) ماده (۱۶) این موافقنامه حکم نهایی علیه خوانده یا خواهان صادر نماید، دیوان فقط در موارد زیر حکم صادر می‌کند:

الف) خسارت پولی یا اعاده مال؛ و

ب) هزینه‌های جریان رسیدگی داوری و حق الزحمه و کلا طبق این موافقنامه و قواعد حاکم داوری.

۵- چنانچه مبلغ حکم به موقع توسط خواهان یا خوانده پرداخت نشود، هزینه‌های مالی تأخیر طبق بندهای (۲) و (۳) ماده (۷) این موافقنامه محاسبه خواهد شد. هزینه‌های مالی تأخیر در طی دوره زمانی رویه ابطال حکم اعمال نمی‌شود.

۶- اگر دیوان تشخیص دهد تردید منطقی وجود دارد که خواهان قادر به ادای حکم پرداخت هزینه‌های دادرسی نیست یا به دلایل دیگر آن را ضروری بداند، می‌تواند قرار تأمین برای هزینه‌ها صادر نماید.

خ- اجرای حکم

۱- هر طرف اختلاف با رعایت هر رویه اعاده دادرسی حاکم، بدون تأخیر از حکم صادره توسط دیوان تعییت و پیروی خواهد نمود. طرف اختلاف می‌تواند خواستار اجرای حکم داوری به موجب کنوانسیون نیویورک شود.

۲- خواهان یا خوانده نمی‌تواند جز در موارد زیر خواستار اجرای حکم نهایی شود:

الف) نود روز از تاریخی که حکم صادر شده، گذشته باشد و هیچ‌یک از طرفهای اختلاف، جریان اعاده دادرسی، لغو یا ابطال حکم را آغار ننموده باشد؛ یا
ب) دادگاهی در خواست اعاده دادرسی، لغو یا ابطال حکم را رد یا اجازه داده باشد و در خواست تجدید نظر دیگری وجود نداشته باشد.

ماده ۱۷- حل و فصل اختلافات بین طرفهای متعاهد

۱- هر گونه اختلاف بین طرفهای متعاهد در مورد تفسیر یا اجرای این موافقتنامه، که از طریق مشاوره یا سایر مجاری دیپلماتیک ظرف مدت یکصد و هشتاد روز حل و فصل نشود، بنا به درخواست هریک از طرفهای متعاهد جهت صدور حکم یا تصمیم الزام آور، به دیوان داوری طبق قواعد داوری آنسیترال، به جز در مواردی که این قواعد توسط طرفهای متعاهد یا این موافقتنامه تغییر یافته باشد، ارجاع می‌شود.

۲- جز در صورتی که طرفهای متعاهد به گونه دیگری توافق کرده باشند، دیوان متشكل از سه داور خواهد بود، یک داور توسط هر طرف متعاهد انتخاب می‌شود و نفر سوم، که سردارور خواهد بود، با توافق طرفهای متعاهد انتخاب خواهد شد. اگر دیوان ظرف مدت هفتاد و پنج روز از تاریخ ارجاع دعوا به داوری به موجب این بخش تشکیل نشود، هر یک از طرفهای متعاهد می‌تواند از رئیس دیوان بین‌المللی دادگستری درخواست نماید تا انتصاب‌ها را انجام دهد. اگر رئیس دیوان تبعه هریک از طرفهای متعاهد یا به نحو دیگری از انجام وظیفه مذکور

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

رئیس

بهترین

شماره: ۲۸۳/۱۳۶۹۵

تاریخ: ۱۳۹۸/۰۲/۲۵

پیوست:

معدور باشد از نائب رئیس دیوان بین‌المللی دادگستری برای انجام انتصابات دعوت به عمل خواهد آمد. اگر نائب رئیس نیز تبعه هریک از طرفهای متعاهد یا از انجام وظیفه مذکور معدور باشد، از عضو ارشد بعدی دیوان بین‌المللی دادگستری که تبعه هیچیک از طرفهای متعاهد نباشد برای انجام انتصابات دعوت به عمل خواهد آمد.

۳- هزینه‌های مربوط به داوران و سایر هزینه‌های جریان رسیدگی، به‌طور مساوی توسط طرفهای متعاهد پرداخت خواهد شد. به هر حال دیوان می‌تواند، به صلاح‌الدید خود، دستور دهد سهم بیشتری از هزینه‌ها توسط یکی از طرفهای متعاهد پرداخت شود.

۴- بخش (ج) ماده (۱۶) در مورد داوری‌ها به‌موجب این ماده اعمال خواهد شد.

ماده ۱۸- لازم‌الاجراء شدن، مدت و خاتمه

۱- این موافقتنامه منوط به تصویب طبق تشریفات مقرر به‌وسیله قانون هردو طرف متعاهد است و نود روز پس از تاریخ آخرین اطلاعیه طرف متعاهد مبنی بر تصویب آن، لازم‌الاجراء خواهد شد.

۲- این موافقتنامه برای یک دوره ده ساله معتبر باقی خواهد ماند. پس از آن، همچنان تا انقضای دوازده ماه از تاریخی لازم‌الاجراء خواهد بود که در آن هریک از طرفهای متعاهد اطلاعیه خاتمه آن را به طرف متعاهد دیگر ارائه نموده باشد.

۳- در مورد سرمایه‌گذاری‌های انجام شده پیش از تاریخ خاتمه این موافقتنامه، مقاد مواد (۱) الی (۱۷) برای یک دوره زمانی پنج‌ساله از تاریخ خاتمه آن، معتبر خواهد بود، مگر آن که طرفهای متعاهد به‌نحو دیگری توافق نموده باشند.

۴- به محض لازم‌الاجراء شدن یک موافقتنامه بین‌المللی بین طرفهای متعاهد که در آن، دیوان چندجانبه سرمایه‌گذاری و یا ساز و کار چندجانبه فرجام خواهی برای اختلاف‌ها به موجب این موافقتنامه پیش‌بینی شده باشد، بخش‌های مرتبط در این موافقتنامه، اعمال نخواهند شد.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

رئیس

باختگان

شماره: ۲۸۳/۱۳۶۹۵

تاریخ: ۱۳۹۸/۰۲/۲۵

پیوست:

ماده ۱۹ - زبان و تعداد مตون

این موافقنامه، مشتمل بر یک مقدمه و نوزده ماده، در دو نسخه به زبانهای فارسی، فرانسوی و انگلیسی تنظیم شده و همه مตون از اعتبار یکسان برخوردار خواهند بود. در صورت اختلاف در تفسیر، متن انگلیسی ملاک خواهد بود.

این موافقنامه در تهران در تاریخ ۲۵ بهمن ماه ۱۳۹۵ (هجری شمسی) برابر با ۱۳ فوریه ۲۰۱۷ میلادی به امضای نمایندگان جمهوری اسلامی ایران و دوکنشین اعظم لوکزامبورگ رسید.

از طرف جمهوری اسلامی ایران   از طرف دوکنشین اعظم لوکزامبورگ

ژان اسلبورن

علی طیب‌نیا

وزیر امور خارجه و اروپایی

وزیر امور اقتصادی و دارایی

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحد و یک تبصره منضم به متن موافقنامه، شامل مقدمه و نوزده ماده در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ بیست و چهارم اردیبهشت‌ماه یکهزار و سیصد و نود و هشت مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید.

علی لاریجانی
۱۸